23429 ـ روزه مستحب پیش از قضای روزه‌ی رمضان

سوال

گرفتن روزه‌ی مستحب پیش از قضای روزه‌ی واجب رمضان چه حکمی دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

علما در مورد حکم روزه‌ی مستحب پیش از انجام قضای رمضان آرای گوناگونی دارند.

برخی بر این مذهب هستند که روزه‌ی مستحب پیش از قضای رمضان صحیح نیست و فاعلش گناهکار است. آنان این مذهب را چنین توضیح می‌دهند که انجام نافله پیش از فریضه درست نیست.

برخی دیگر از علما معتقد به جواز این کار هستند، البته در صورتی که وقت برای انجام فرض کم نشود. آنان می‌گویند: تا هنگامی که وقت هست می‌تواند مستحب انجام دهد، همانطور که پیش از به جای آوردن نماز فرض، نماز مستحب می‌خواند، مثلا وقت ظهر از هنگام زوال شروع می‌شود و تا وقتی ادامه دارد که سایه‌ی هر چیز به اندازه‌ی خودش می‌شود و شخص می‌تواند این نماز را تا پایان وقتش به تاخیر اندازد و در این مدت جایز است که نماز مستحب بخواند زیرا وقتِ آن وسیع است».

این قولِ جمهور فقیهان است و شیخ محمد بن عثیمین ـ رحمه الله ـ نیز همین قول را برگزیده و می‌گوید: «این قول صحیح‌تر به نظر می‌آید و به صواب نزدیک‌تر است، بنابراین روزه‌ی وی صحیح است و گناهکار نمی‌شود چرا که قیاس در این مساله‌ی آشکار و صحیح است. الله متعال می‌فرماید:

وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ [بقره: ۱۸۵]

(و هرکه بیمار یا در سفر است [باید به اندازه‌ی آن] تعدادی از روزهای دیگر را روزه شود).

یعنی تعدادی از روزهایی دیگر را به جایش روزه بگیرد، و اینجا الله تعالی قید نفرموده که باید حتما در پی آن روزه شود، و اگر پی در پی بودن را شرط کرده بود می‌شد از آن چنین برداشت نمود که باید فورا انجامش دهد. بنابراین، نتیجه می‌گیریم که در این قضیه گشایش است».